

KATOLIČKI LIST

Izlazi svakog četvrtka.
Predplata godišnje Kn 2000.—,
pol godine Kn 1000.—, a četvrt
godine Kuna 500.—. Pojedini
broj Kn 40.—. Za inozemstvo
predplata godišnje Kn 3000.—.

Curate strenue, ne Ecclesiae castra
defensoribus careant in regno Croatiae

Leon XIII. u Breveu na urednika
»Kat. Lista«, dne 4. travnja 1900.

Rukopise valja slati:
uredništvu Kaptol 29. —
Predplata se šalje pošt. če-
kom br. 35.021. — Oglase i
sav upravni dio: Kaptol 27.

Broj 3.—4.

U Zagrebu, 25. siječnja 1945.

Tečaj 96.

Psallite Domino, qui habitat in Sion!

Psalam 9. II. in II. nocturno Dominicae

Piše: Parochus

»Pjevajte Gospodinu, koji stanuje na Slonu, navješćujte među narodima djela Njegova! Jer On osvećuje krv njihovu i pamti je, ne zaboravlja jauka siromaha!

1. Svećenik mora slaviti Boga i navješćivati slavu Božju. To je služba njegova. To je poslanje njegovo. I Krist Gospodin došao je na svjet, da proslavi Boga — kako veli u svojoj veliko-svećeničkoj molitvi uoči svoje gorke muke: »Otče Moje! Ja sam Te proslavio na zemlji! Djelo sam izvršio, koje si Mi dao, da činim! Ja sam objavio Ime Tvoje ljudima!« — Tu misiju povjerio je Isus i svojim svećenicima: »Kao što je Otac poslao Mene, tako i Ja šaljem vas!« I Gospodin ih je svojim auktoritetom i imunitetom zaštitio: »Tko vas sluša, Mene sluša! Tko vas prezire, Mene prezire! A tko Mene prezire, prezire Onoga, koji Me je poslao!« — »Idite i propovjedajte i kazujte: Približi se kraljevstvo nebesko! Bolestne liječite, gubave čistite, đavle izgonite! Zabadava dobiste, zabadava dajte! I ako vas tko ne primi, ni ne poslušaj vaših riječi, izlazeći iz kuće ili iz grada onoga, otresite prah sa nogu svojih. Zaista vam kažem, lakše će biti na dan sudnji zemlji Sodomskoj i Gomorskoj, nego li onomu gradu! Eto Ja vas šaljem kao ovce među vukove! Budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi!« — Mt. 10, 7. — Ali ako će tako teško biti na sudnjemu danu onima, koji svećenike, Božje poslanike, ne prime i ne poslušaju, kako će teško biti na sudnjemu danu svećeniku, ako svoje Božje poslanje ne izvrši?! Potentes potenter tormenta patientur! Apostol naroda za koga je Sam Isus rekao: Vas electionis est mihi iste, ut portet Nomen Meum coram gentibus et regibus et filiis Israel — veli za sebe: Vae mihi, nisi praedicaverim! Zato su Apostoli rekli: »Nije pravo, da mi ostavimo riječ Božju; pa da služimo oko stolova«, pa su za te poslove izabrali i redili sedam đakona — »a mi ćemo se starati za molitvu i službu propovijedanja.« AA. 6, 3. — Orare et praedicare! Evo, to je poslanje i služba svećenička: Divinum officium recitare, Sacrum Missae Sacrifi-

cium offerre, verbum divinum praedicare et Sacramenta administrare!

2. Fides ex auditu! Auditus per verbum Dei! — Sv. Pavao veli Rimljanima: »Svaki, koji god priziva Ime Gospodnje, spasit će se! Ali kako će prizivati Onoga, u koga nisu vjerovali? Ali kako će vjerovati u Onoga, za koga nisu čuli? A kako će čuti bez propovjednika? A kako će propovijedati, ako ne budu poslani? Kao što je pisano: Kako su krasne noge onih, koji navješćuju mir, koji propovijedaju dobro! Rim. 10, 13. Zato im piše u poslanici, da je, koliko je do njega, pripravan i njima propovijedati Evanđelje. Jer se ne stidim Evanđelja! Sila je to Božja na spasenje svima koji vjeruju. — A svom učeniku biskupu sv. Timoteju dužnost propovijedanja na srce stavlja ovim ozbiljnim riječima: »Zaklinjem te pred Bogom i Isusom Kristom, koji će suditi žive i mrtve, dolazkom Njegovim i Kraljevstvom Njegovim: Propovijedaj riječ! Nastoj u zgodno vrijeme i u nevrijeme! Pokaraj, zaprijeti, umoli uoči sa svojom strpljivošću.« II. Tim. 4, 1. — Propovijedanje riječi Božje, to je široka polje rada svećeničkoga. A za tako ozbiljan Božji posao zahtijeva se i ozbiljna priprava. Propovijed je meditacija o vječnim istinama. A svaka meditacija jest mislena molitva. Riječ Božja kaže: Ante orationem praepara animum tuum! Zato se za propovijed mora svećenik najozbiljnije pripravliti i moliti! On je mora meditando tako rekuć prokuhati — onda će od srca k srcu govoriti! Propovijed mora biti njegova svojina, njegovo duboko uvjerenje, njegovo tvrdo vjerovanje! Ona je ne će govoriti kao kakvu naučenu pjesmicu ili kod stola zdravicu — već će to biti riječ duboka, sveta, prožeta svetim zanosom i potvrđena svetim svećeničkim životom, a po molitvi svećeničkoj orošena Božjom milošću i Božjim blagoslovom!

Pokojni pobožni sveučilišni profesor Pastoralna Dr. Štiglic, da pokaže važnost svete službe propovjedničke, znao je reći svećeničkim kandidatima: Kada siđeš sa propovjedaonice odmah počni misliti, šta ćeš sljedeće nedjelje propovijedati! Za

propovjedi se treba ozbiljno pripravljati. Stotine očiju uprto je u svećenika, kad propovjeda. Paze na svaku riječ. A svaki propovjednik treba da zna, da to nije uvijek samo plebs devota, nego i plebs critica! I kako znadu vjernici propovjednika kritizirati! Vjernici nisu u vjerskim stvarima »tabula rasa«. — Imaju oni smisla i osjećaja za vjerske svetinje. To pokazuje i ovaj istinski događaj. Neki mladi župnik na Malu Gospu propovjedaao te svoju propovied započeo riječima: Danas je rođendan Marijin! Marija je rodila svijetu Spasitelja svijeta! — I tako uvijek u svojoj propovjedi govorio samo »Marija«. — Sviet je to osuđivao i kad je iz crkve izlazio s negodovanjem rogoborio i govorio: »Kako on to govori »Marija! Marija! — To on može reći svojoj kuharici! Ona je Blažena Djevice Marija! Sam Ju je Gospodin Bog tako preko Anđela pozdravio: Zdravo, milosti puna!« I djevojke su išle iz crkve kući pjevajući: Nju svi pozdravljamo: Zdravo Djevice! Dan i noć pjevajmo: Zdravo Kraljice! Kao da su htjeli dati neku zadovoljštinu Blaženoj Djevici Mariji za ono, po njihovom mišljenju, omalovažavanje u propovjedi Njenog Prečistog Imena! Zato svećenik mora biti oprezan u svim svojim izrazima. Treba propovied napisati, dobro promozgati, što si napisao i točno naučiti! Pobožni biskup Dr. Josip Lang sve je svoje propovjedi napisao, zato je onako vatreno i oduševljeno propovjedaao. Ali ga je i sviet rado slušao! Narod naš jako rado sluša liepe propovjedi! A svaka je propovied »Rieč Božja«. Tako to narod i shvaća! Tako je poslije propovjedi nekog pobožnog svećenika narod, kad je iz crkve izlazio, oduševljeno pripovjedaao: Kao da je sam Bog iz usta njegovih govorio! Pa tako bi to moralo biti! Tako je sam Gospodin Bog Jeremiji, koji se je izgovarao, da je mlad te ne zna govoriti, rekao: »Ne govori: Ja sam još tako mlad! Idi samo, kuda te Ja šaljem! Navješću, što ti zapovijedam! Evo mečem rieči Svoje u usta tvoja! Dajem ti danas punomoć nad narodima i kraljevstvima, da trgaš i razdireš, da iztrebljuješ i rušiš, da gradiš i sadiš!« Jer. 1, 7. Tako i sv. Pavao kaže propovjedniku Timoteju: Praedica verbum in omni patientia et doctrina! Dakle svaki propovjednik propovjeda Rieč Božju a ne svoju! Zato svaka neumjestna i nepripravljena propovied jest: Profanatio verbi divini! Na takve propovjednike mogla bi se upraviti rieč Spasiteljeva farizejima izrečena: Vos inhonorastis Me! Ex omnibus aliquid — ex toto nihil! — Neugodno je slušati takvog propovjednika! Zato narod u nekim crkvama, kada župnik uzlazi na propovjedaonicu, oni izlaze iz crkve! A kad on siđe s propovjedaonice oni opet u crkvu, da slušaju svetu Misu! A zašto bježe? Istina imade takvih, koji bježe od Rieči Božje, za koje kaže naš Spasitelj: »Tko je od Boga, taj Rieč Božju sluša! Zato je vi ne slušate, jer niste od Boga!« — Ali od mnogih propovjedi vjernici bježe, jer nije Rieč Božja! Župnik na propovjedaonici semper sicut Jupiter tonans ac fulminans! Uviek grmi i grdi! Tako da je takvom jednom župniku jedan župljanin rekao: Ma, gospodine, nemojte nas uvijek grđiti: Mi nismo došli u crkvu, da nas grđite, već da nas nešto na-

učite! A ovih, koje grđite, tih i onako u crkvi nema! Pa zato je i poslao Spasitelj svećenike, svoje učenike: Euntes — docete! Blaga rieč i gvozdena vrata otvara! Kako za takve fulminantne, tako izduge peroracije, moglo bi se reći: Od takvih propovjedi oslobodi nas Gospodine! Ma kako liepa propovied, ako je duga — neugodna je i dosadna. Nikad joj konca ni kraja! Nikada dočekati: amen! Takvom jednom propovjedniku, koji je inače bio dobar govornik, — rekao je jedan župljanin: Gospodine! Što ste rekli na početku, to sam već zaboravio, a što u sredini to nisam razumio, što je bilo na svršetku, toga se već ne sjećam! Izmučio siromah propovjednik i sebe i svoje slušatelje! Multum alsit et sudavit — sed parum vel nihil intulit! — Propovied neka bude kratka, jezgrovita i zanimiva. — Tako je piscu ovih redaka blagopokojni duhovnik Stepinac pokusnu propovied, koju je trebao u kapelici pred poglavarima i klericima, sa propovjedaonice reći, ovako ocienio: »Sermo est concinatus bene! Et cum optimi spe fructus dici poterit. Sed aliquantulum monitionibus nimis abundat! Insuper pauca corrigi oportebit!« Mladi se je bogoslovac htio izkazati, pa je u dugu propovied na dva arka nadrobio sve svoje dogmatsko i moralno znanje. Zato mu je duhovnik duhovito rekao: Nimis abundat! Omne nimium vitium! Qui nimis probat, nihil probat! Zato je i duhovnik opet se blago izrazio: insuper pauca corrigi oportebit! A trebalo je prigodom čitanja pred kolegama jako mnogo izpraviti! Ali hvala Bogu, da se izpravljamo i popravljamo! Errando discimus! Zato ako mladoga kapelana u tom nitko ne nadzire i ne popravlja, nikada ne će biti dobar propovjednik!

Pisca ovoga, kad je kao mladomisnik došao na mjesto službovanja, njegov principal došao je svaku propovied slušati te mu, kad su sami u kancelariji bili, ljubezno znao reći: Dragi amice! Ja bi to ovako obradio! A bio je vrstan propovjednik i revan dušobrižnik. I hvala mu na svakom savjetu! Poslušao sam ga! In senibus consilium! I skoro svaku njegovu propovied sam slušao. I mnogo naučio! I potrebno je, da mi svećenici rado slušamo propovjedi svoje subraće, osobito prigodom proštenja. Iz svake propovjedi možemo nešto naučiti! Ili kakva ne smije biti — ili kakva mora biti! Zato na susjedstvima prigodom proštenja treba prestati izpoviedati, dok je propovied, da i pokornici i izpovjednici mogu propovied nesmetano slušati. Jer svaka dobra propovied priprava je za skrušenu izpovied! A propovjednik će dobro svoju propovied promeditirati, kada zna, da će ga braća slušati i kod stola mu svoje primjetbe kritične servirati. Jer i kod najboljeg propovjednika dogodi se kakav »lapsus linguae«, što obični vjernici ne će ni opaziti, ali kritični duh bratski već će to opaziti i bratu dati razumjeti kod stola onako na pol u šali, na pol u istini! Tako je jedan župnik, koji je inače bio vrstan propovjednik, rekao prekrasnu propovied na proštenju Presv. Srdca Isusova — pa u onom oduševljenju, kako je vatreno govorio, zaključio je propovied ovim apelom na slušatelje: Predragi štovatelji Presv. Srdca Isusova! Ako ne

budete Presv. Srdcu Isusovu ljubav za ljubav vraćali i po svetoj vjeri Isusovoj živjeli, ne ćete i ne možete biti sretni ni na ovom svijetu a bogme ni na drugom. Amen. Ovaj »bogme« bio je neprestani predmet šale i smieha. I kod svake zdravice bio je upotrebljavan i bratu serviran! A sve je to bilo prožeto iskrenom, bratskom ljubavlju, tim više jer smo tom njegovom propovijedu svi edificirani bili! Tako je liepo govorio! Ali eto i najbolji se potepe! Propovijedanje je velika vještina i umjetnost! Kažu: Poëta nascitur — orator autem fit! U tom se umjeću svećenik mora mnogo vježbati, čitati, učiti, propovijedi savjestno izrađivati. Ali što je glavno: mnogo moliti! Jer ako Gospodin ne sagradi, badava gradi, koji radi! Veliki apostol naroda i propovjednik sv. Pavao kaže: Ego plantavi, Apollo rigavit, Deus autem incrementum dedit!

»Smiluj se, Gospodine! Pogledaj, kako sam ponižen od neprijatelja mojih! Ti koji me izbavljaš od vrata smrtnih, da kazujem sve hvale Tvoje na vratima kćeri Sionske. Pa ću klicati od veselja radi spasenja Tvojega! Upadoše narodi u propast, koju pripraviše. U zamku, koju namjestiše, uhvati se noga njihova. Poznaše se Gospodin, kada sudi! U djela ruku svojih zapleo se grješnik! Grješnici će pasti u pakao i svi narodi, koji zaboravljaju Boga! Jer ne će zauvijek biti zaboravljen siromah, strpljivost nevoljnika ne će nigda propasti! Ustani, Gospodine, da se ne posifi čovjek! Neka budu suđeni narodi pred Licem Tvojim! Postavi, Gospodine, zakonodavca nad njima, neka poznadu narodi, da su samo ljudi.«

3. Smiluj mi se, Gospodine, i pogledaj kako sam ponižen od neprijatelja mojih! Eritis odio omnibus propter Nomen Meum! To je Isus preokao svojim službenicima. To se i događa svećenicima u svijetu! Svećenik je nekima kao trn u oku! Bode ih! Njegova prisutnost uznemiruje im savjest! Eradamus eum de terra viventium, quoniam contrarius est operibus nostris! Zato nazivaju svećenika porugljivim imenima, da se ukloni od njih! Ozbiljno svećeničko odieo, ozbiljno njegovo vladanje, sve je to za njih živa propovijed, da bi i oni morali kršćanski živjeti! Zato su u njegovoj prisutnosti kao bjesomučni. Kao onaj obsjednuti što je vikao Isusu: Šta si došao, da nas mučiš? Znamo tko si? Svetac Božji! — Tako i nevjernici ne priznaju Boga i mrze svakoga, koji vjeruje u Boga!

Prolazio svećenik kraj grupe radnika. Svojim su ga očima probadali. Vidjelo se na njima, da ga mrze. Jedan dovikne: Evo ide crna internacionalna banda! Zato ga mrze, quoniam contrarius est operibus eorum! Oni su crvena internacionala! I misle, tko nije s njima, da je protiv njih! A nitko toliko ne moli za njih, koliko svećenik! Kažu da je i one tri Zdravo Marijo sa pripadnim oracijama, koje svećenik poslije tihe sv. Mise moli, jedan Papa namienio za SSSR: Spasitelju svijeta, spasi Rusiju! I mi vjerujemo u Rieč Gospodnju, da će doći čas, kada će biti jedno stado i jedan Pastir! Zato molimo Gospodina, da uskoro taj čas! A ove, koji nas bez razloga mrze, ljubimo i gdje god možemo

dobro im činimo. Nisu oni krivi! Danas u svijetu vlada socialna nepravda, zato radništvo siromašno strada! Kršćanska načela o ljubavi, pravednosti i bratstvu u Kristu bačena su u zaborav, a bezbožna sebičnost i bezobzirnost truju svet. Posvetimo veću pažnju i skrb socialnom pitanju. Mi smo daleko do radničkih masa. Oni misle, da smo njihovi protivnici poput omraženih buržuja kapitalista. Ako se i ne slažemo s razrednim bojem, naše je mjesto ipak uz siromahe, potištene, ugnjetavane i one, koji trpe — inače nismo kršćani a kamoli svećenici — propovjednici Evanđelja — blage viesti, koju je donio Spasitelj svijeta na svet. »Duh Sveti je na Meni! Zato Me pomaza, da navještam blagu viest siromasima i da liečim one, koji su pokajna srdca! — I veli: Dođite k Meni svi, koji ste opterećeni!« — »Žao mi je naroda, jer nemaju što da jedu.« »Ne možete služiti Bogu i mamonu.« — »Jao vama bogataši! Gle plaća poslenika — a vi ste odkidali od plaće njihove — više i vika je ta došla do ušiju Gospodara četa. Razkošno ste živjeli u nasladama!« (Jak. 5, 1.) Sama je Majka Božja uveličavala tu Božju socialnu skrb za siromake u svojem »Magnificat«: »Zbaci silnike s prijestolja i podiže ponizne! Gladne napuni dobrima a bogate odpusti prazne!« — Nije li glasna i jasna Rieč Božja? Nije li sav život Isusov i Njegov nauk glasn timer protest protiv kapitalizma, makar ga tada nije bilo u današnjem smislu! Neka bude u središtu našega propovijedanja, da je druga zapovijed: »Ljubi bližnjega svoga«, jednaka prvoj: »Ljubi Gospodina Boga!« Glavna je dužnost naša, da mase proletariata dovedemo natrag Kristu! — Hoćemo li doista svet osvojiti za Krista, onda moramo iz svijeta iztjerati vruga neograničenog liberalizma, odvratne sebičnosti, grabežljivosti, lakomosti, ovoga »koriena svega zla« — a demonu mamonizmu, drugim riečima: kapitalizmu naviestiti otvoren boj! Mi svećenici i svi pravi katolici moramo se zauzeti za proletarce, izrabljivane radnike. Crkvi Kristovoj pripadaju siromasi, gospodarski slabi, socialno degradirani. Tako je sv. đakon Laurencije, kad je od njega poganski upravitelj grada Rima tražio crkveno blago, doveo mnoštvo siromaha i rekao: Ovo je crkveno blago — pravo blago! U njima je Krist, vjera Kristova! Za živež i odieo njihovo potrošena je imovina crkvena i tako je najbolje pohranjena! — Kršćanstvo je vjera ljubavi! A pravda je mjera ljubavi! Gdje nema pravde, ondje nema ni govora o ljubavi! Radničke mase ne će se zadovoljiti s milostinjom. One traže svoje pravo! Zauzmimo se za pravedno rješenje radničkih zahtjeva. Njihova stvar, naša stvar, Božja stvar! Inače nikada ne će biti u svijetu mira! Fiat justitia ne pereat mundus! Pax opus justitiae! Mi to svaki dan molimo u psalmu 84., kad se za sv. Misu pripravljamo: »Misericordia et veritas obviaverunt sibi! Justitia et pax osculatae sunt! — Jedino tako će po pravednosti, ljubavi i miru zavladati mir Kristov u Kraljevstvu Kristovu! (Kalan: Svet za Krista).

4. Pa ću klicati od veselja radi spasenja Tvojega! — Svećenik svaki dan uzlazeći na svetu goru

sionsku — ad altare Dei, in montem sanctum — veseli se radi spasenja svoga i puka svoga i kliče: Slaviti ću Te uz citaru, Bože, Bože moj, jer si Ti spas moj i Bog moj! Bože obazri se na nas i pozivi nas, da se Tvoj narod veseli u Tebi! Pokaži nam, Gospodine, svoje milosrđe i daj nam svoj spas! Kako su divne, uzvišene, stoljećima posvećene, od svete Majke Crkve propisane Misne molitve! Uvijek aktuelne, uvijek savremene! Mnogi su mislili i rekli, da bi se Crkva morala u svojim propisima prilagoditi duhu vremena jer da je u katoličkom bogoslužju mrtvi formalizam! Upravo uzvišenost i ljepota liturgije dovela je najveće učenjake, pjesnike, diplomate, književnike u krilo Katoličke Crkve. Tako je pripovijedao Englez Chatterton Gilbert Keith: Zašto sam postao katolik? I kaže: »Već je odavna dokazala Katolička Crkva, da ona nije savremeno iznašaća. Ona je djelo svoga Stvoritelja i u svojoj starosti još je uvijek tako sposobna za život, kako je bila u svojoj mladosti. Pa i svi njezini neprijatelji izgubili su svaku nadu, da će je ikada vidjeti mrtvu! Samo Katolička Crkva može da čovjeka spasi od razornog i uništavajućeg robstva, da bude diete svojega vremena. Katolik ima iskustvo od devetnaest stoljeća! Čovjek, koji postaje katolik, u jedan je čas star dvie hiljade godina! Ili još bolje rečeno: Sada istom raste i podiže se do podpuna čovjeka. On prosuđuje stvari onako, kako su se doista kretale i djelovale na čovječanstvo u svim zemljama i vremenima a ne tek po zadnjim viestima! To je hiljadugodišnje iskustvo! (Lamping: Četrdesetorica govore). — Crkva Katolička je stup i tvrđa istine! Tko se nje drži ne može zalutati! Upadoše narodi u pogibao, koju spraviše! U zamku, koju su namjestili, sami se uhvatiše! Svi koji su Crkvi grob kopali, sebi su ga izkopali! I naša narodna kaže: Tko pod drugim jamu kopa, sam u nju upadne! Historia docet! Car rimski Julijan, odmetnik od vjere kršćanske, hrustio se je da će kršćanstvo uništiti ne mučenjem kršćana, već izvrgavanjem ruglu vjere kršćanske. Zato je pitao porugljivo jednog starca biskupa: Što radi Isus, tvoj nazaretski tesar? — Care! odgovori mirno Kristov službenik — upravo tebe za tebe lies! — I ranjen car u bitci smrtonosnom strelicom umirući bacio je šaku svoje zgrušane krvi spram neba govoreći: Pobedio si Galilejče! — Svima je Crkva odzvonila, koji su njoj pogreb spremali! Crkvu štiti Božja pomoć! A Bog je svemoguć! Šta će čovjek protiv Boga?!

5. U djela ruku svojih zapleo se grješnik! Kaže narodna: Kao pile u kućine! Pada iz grieha u grieh! U griehu otvrdne i tada se teško dignu! Strašan primjer: Židovski svećenici! Obcoecati et obdurati! Jednom zgodom obkolije Isusa i stadoše Mu govoriti: Dokle ćeš mučiti duše naše? Ako si Ti Krist, kaži nam otvoreno! Odgovori im Isus: Kažem vam i vi Mi ne vjerujete! Ako meni ne vjerujete vjerujte Mojim djelima! Djela, koja Ja činim u Ime Oca Svoga, ona svjedoče za Mene! Ali vi ne vjerujete! Iv. 10, 24. — Ne vjeruju, jer ne će da vjeruju! Zatvaraju oči, da ne vide istinu! Zatvaraju uši da ne čuju istine! — Sidi s križa, pa ćemo Ti vjerovati! Isus je uzviknuo iz groba,

pa Mu nisu vjerovali! Svećenik se mora čuvati, da ne otvrdne! Da mu svetinje ne postanu preobične svagdanje dosadne, pa ih obavlja mlako, hladno, preko srдца, bez čuvstva i osjećaja! Žuri se samo da svrši!

Grješnici će pasti u pakao i svi narodi, koji zaboravljaju Boga! — Strašno je pasti u ruke Boga živoga! Odpad od Boga jest propast svakoga naroda, uči nas žalostna poviest naroda Izraelskoga! Grieh je jedna strahota pred Bogom! »Začudi se tome netko i zgrozi se i zaprepasti — veli Gospodin. Dvostruk je grieh počinio narod moj! Ostavili su Mene, izvor vode žive, da kopaju sebi čatrnje, razpucane bunare što ne drže vode! Upamti i vidi, kako je zlo i gorko, što ostavljaš Gospodina Boga svojega i ne bojiš se Mene! Veli svemoguć Gospodin nad vojskama!« — Jer. 2, 12. Ako se tako tuži Gospodin Bog na izabrani, nevjerni narod svoj, kako će se istom tužiti na svoga izabranika, svećenika, ako se iznevjeri Bogu? Ako zaboravi on svoje sveto zvanje i poslanje?! Et tu, qui dulces necum capiebas cibos in mensa Domini — osculo tradis Filium hominis! To svetogrđe počinja, kada sa Spasiteljem kod svete Mise svetogrđno postupa. Tada se na njega proteže žalostna rieč Spasiteljeva: »Eto ruka moga izdajnika sa Mnom je na stolu!« — Zato se sacrilegus sacerdos tako žuri kod svete Mise, kao da se drži Isusovih rieči Judi izrečenih: »Što činiš, čini brže!« Iv. 13, 27. To je najžalostnije stanje svetogrđnika, jer sud sebi jede i pije, ne razlikujući Tiela Gospodnjega! »O amice! Ad quid venisti? Melius esset tibi, si natus non fuisses! Proba te igitur antequam de Pane Meo edas et de calice bibas! Interroga cor tuum! Agnosce semitas tuas! Et si via iniquitatis in te est, ne audeas! Sed confundere coram Me super indignitate tua — et quamvis tibi contritus videaris, absque praemissa confessione ad altare non accedas.« — (Mem. vitae sac. cap. 34).

6. Ustani Gospodine! Neka budu sudeni narodi pred Licem Tvojim! — Pravdi Božjoj mora svaki čovjek zadovoljiti ili na ovom svijetu ili na drugom svijetu. Narodi pak samo i jedino na ovome svijetu, jer narodi kao narodi ne polaze ni u nebo ni u pakao. Kazna naroda izraelskoga za sve je narode strašna opomena. »Ja ću vas razasuti kao pljevu, što odleti u pustinjskom vjetru. To je sudbina tvoja, dio tvoj, što sam ti ga odredio — veli Gospodin, jer si Me zaboravio i oslonio se na laži. Nikakva štednja, nikakva sažaljenja, nikakvo milosrđe ne će Me zaustaviti od uništenja njihova. Ja ću ih iztriebiti mačem, glađu i kugom.« Jer. 13, 24. Gospodin reče Jeremiji: »Kad bi i Mojsije i Aron, stupili preda Me, ne bih ipak htio išta više znati o tom narodu. Skidaj Mi ih s očiju! Neka idu! Ako te upitaju: Kuda ćemo ići? Tada im reci: Ovako veli Gospodin: Tko je za smrt, na smrt! Tko je za mač, pod mač! Tko je za glad, na glad! Tko je za robstvo, u robstvo! Učinit ću ih da budu na užas svima kraljevima zemaljskim.« Jer. 15, 1. Strašna je to kazna — a svima narodima ozbiljna opomena! S Bogom se nije šaliti! Bog se ne da izsmijavati! Bog je neizmerno milosrdan i dugotran — ali i neizmerno pravedan! Čaša Božje strpljivosti kad se prepuni — onda se prelije! I sv. Ivan u knjigi Odkrivenja veli:

KATOLIČKI LIST

CRKVENO-PASTORALNI ČASOPIS

TEČAJ DEVETDESETPETI

1944

UREDIO:

Dr. JANKO PENIĆ

KATOLICKI LIST

1870-1871

WYDAWCA

WYDAWCA

WYDAWCA

WYDAWCA

SADRŽAJ:

ČLANCI

1. OBICI

Aaska, francuskog svjetovnog svećenstva. — Inops et pauper. 11
Biskup Lang o svećenicima. — 27
† Dr. David Bogdanović (11. V. 1869. — 7. III. 1944.) — J. B-a. 13
Božićni pozdrav Svetog Oca Pape Pia XII. 51
Božićno veliko Otajstvo. 51
Čudotvorna Medaljica. — Dr. A. Z. 34
Duhovi. — Stjepan Dopelhamer. 21
Duhovna ambicija. — D. B. 7
Duhovno štivo. — Dr. fra Oton Knezović. 7
Dvadesetgodinjska rada »Tete Nikolajec«. 13
Dvadesetpeti godišnjica dana Katoličkog tiska. 26
Encikličko pismo. 6. 7. 8.
Evangelizacijska crkva. — Franjo Lasman. 12. 13.
Evo čovjeka (IV. 19. 5.) — Augustin Kralj, župnik. 13
† Franjo Vojaković. — Dr. J. P. 9
Mgr. Dr. Franjo Zagoda kao uzgojitelj i znanstveni radnik. — Dr. J. Oberski. 34
Glavna godišnja skupština H. B. A. 20
Glasovi tišine. — Zlatan Pleuković. 88
50. godina svećeništva Vrhbosanskog Nadbiskupa. 31
40-godišnjica Marijine kongregacije učiteljica u Zagrebu 1904—1944. — Marija Švigir. 22
Govor Svetog Oca Pape Pia XII. — na petu obljetnicu krunitbe. 11
Hrvatski prijevod enciklike »Divino Aflante Spiritu. — R. Schütz. 48
Inter vestibulum et altere plorabunt. 10
Izračunavanja zaokruženih cjelina globala žitarica. — Budinaki Janko. 32, 34
Kako zamišljati katoličke kalendare? — Catholicus. 14
Kakve molitvenike trebamo? — Catholicus. 17, 18
† Kardinal državni tajnik Luigi Maglione. 35
Katolička Crkva među Rumunjima. — E. Gašić. 41, 42
Katolički dom župe Sv. Blaža. — -nk- 14
Krist je pokopan u Novom Grobu. — Dr. K. Šegvić. 13
Križa kultura. — Dr. Juraj Paša. 24

Kulturno-povijesni Zbornik zagrebačke nadbiskupije. — Dr. Dragutin Kniewald. 45
Ljudima plemenita srca. 9
Ljubav Pape Pia XII. prema hrvatskom narodu. 16
Majka i diete. — Dr. Janko Penić. 21
Majko Božja Bistrička, oprosti nam, utješi nas, pomoz nam. 28
Mijo Posavec. 35
Misli za neobjavljene osmrtnice. — Grgo Rogić. 44
Mjesecna rekolekcija. — O. Leonard Balic. 52
Moć zagovora sv. Josipa. 16
† Mons. dr. Ivan Kukanić. — Dr. Ivan Pindulić. 21
Na povratku s bistričkog hodočašća. — Dr. Janko Penić. 29
Naša Alma Mater Hieronymiana. — Hieronymofilus. 43
Naše patnje. 14
Naše snage za sutra. 19
Našim književnicima na razmatranje. — Dr. Alojzije Stepinac. 19
Novozavjetna Bethesda ili Kuća Milosrđa. — Karlo Gručić. 9
Odgovor na »stručno pismo« Fra Karla Nole. — Prof. Dr. Franjo Zagoda. 1
Okružnica o zavjetu Nadbiskupije zagrebačke. 34
Osservatore Romano o Svetoj Hrvatskoj. 17
Oci franjevci s Kaptola hrvatskoj javnosti. 11
Ovogodišnje korizmene poslanice naših biskupa. — Dr. J. P. 12
Pastirska poslanica o stotoj obljetnici Apostolata Molitve. 48
Peta obljetnica Papine krunitbe. — (Dr. J. P.) 11
Petdesetgodinjska dra Josipa Andrića. 13
Po Mariji idemo k pobjedi Kristova kraljevstva na zemlji. — O. Leonard Bajić. 39
Poruke Sv. Oca Pape Pia XII. — Prof. Dr. Josip Nagy. 11
Potreba duhovnog čitanja. 2
Prigodom zavjeta Nadbiskupije zagrebačke. 36
Prigodom zlatne Mise Prof. dra Franje Zagoda. — Dr. M. Lach. 34
Proljeće u radovima u Mariji Bistrici. — S. K. 19
Propisnik o Bogoslovskom fakultetu u Zagrebu. 47
Propovjed preuzv. gosp. Nadbiskupa na blagdan Krista Kralja. 44
Propovjed preuzv. gospodina Nadbiskupa u katedrali prigodom sa-

vršetka tjedna protiv psovke 12. XI. 1944. 47

Propovjed preuzv. gosp. Nadbiskupa u prvostolnoj crkvi na blagdan Sviju Svetih 1944. 46
Proslava imendana i desetgodinjske posvete preuzv. gosp. Nadbiskupa. 26
Provizija osuđenih na smrt. — Mijo Jančić, župnik. 11
Put k društvenoj i narodnoj pravdi i pravici. 41
Put obnova. — Antun Pilepić. 29
Rieč je Tijelom postala. 51
»Sacerdos Christi« redivivus. 8
Sacerdos orans atque meditans. — Parochus. 32
»Samo Hrestos ostali« — Mgr. Ivan Vlašić. 14
Siromasima se propovijeda Evanđelje. 48
Splitski biskup — zlatni jubilarac. — Prof. M. P.
Svećeničko jedinstvo. — Dr. Janko Penić. 17
Sv. Donat, zaštitnik nevremena. — Ambrozije Benković. 31
Sv. Metod dobio nasljednika. — Dr. Josip Andrić. 24
† O. Dr. Teofil Harapin. — Gabrijel Čurak. 31
Utješne misli za naše dane. — Mons. M. Galović. 15
Uz blagdan sv. Ćirila i Metodija. — Dr. K. D. 26
Važniji izvori i kratka povijest Heortologine. — Franjo Lasman. 39
Više nego ikada potrebna nam je pomoć Duha Svetoga, da kršćanski živimo. 22
Zavjet hrvatskog naroda. — Mgr. Ivan Vlašić. 43
Značenje vlastite države za narod. 28
Znanje i vjera. — Dr. J. Oberski. 28
Žarka pobožnost biskupa Langa prema Majci Božjoj. — D. N. 21
Žena obučena u Sunce. — P. Platon Plasajec. 49
Životna snaga franjevačkoga reda. O. Petar Grahić. 52

2. LITURGIJSKI

S. Congregatio de Seminariis et de studiorum universitatibus o predavanju Psalama. — O. Petar Vlašić. 27
Crkveno kiparstvo od renesanse do danas. — Dr. Dragutin Kniewald. 3
Crkveno kiparstvo u doba gotike. — Dr. Dragutin Kniewald. 2
In psalmis jubilemus Domino. — Parochus. 30
Izmjena sv. Čestice. — Mgr. Eugen Kornfeld. 26

Kršćansko kiparstvo do 1250. — Dr. Dragutin Kniewald. 1
Molitveni ili prosni dani. — Franjo Lasman. 18
Poslanica 3. nedjelje adventske. 50
Poslanica 4. nedjelje adventske. — Dr. D. Guček. 51
Preces et pla opera indulgentis dātata. — Msgr. Eugen Kornfeind. 24
Prvak hrvatske crkvene glasbe. — Vjekoslav Kovačić. 46
Psallam Deo meo, quam diu fuero. 42
Psallam Nomini Tuo Altissime. — Parochus. 45
Psallite Deo nostro, psallite sapienter! 23
Psalmi u hrvatskoj glagolicom i latinicom pisanoj i tiskanoj knjizi. 39, 40
Regna terrae, cantate Deo, psallite Domino. 41
Spomendan apostola. — Franjo Lasman. 5
Sv. Ivan Krstitelj u Adventskoj liturgiji. — O. Leonard Bajić. 50
Sveta Misa coram Exposito. — Eugen Kornfeind. 2, 3, 4
Svetci u kalendarijima. 15
Svećkovine anđela. Miholje. — Franjo Lasman. 39
Tumačenje poslanice sv. Pavla Efežanima na XXI. nedjelju po Duhovima. 41
Večernja svete Mise. 20

3. PASTORALNI

Borba protiv psovke. — P. J. 35
Confessarius et sextum praeceptum. — S. K. 44, 45
Dan Katoličkog tiska.
Domobranstvo višega reda. — Hunya Daniel. 33
Duševna uzbuđenja kao uzrok bolesti. — Vladimir Dumbović. 22, 23
Izričimo psovku iz hrvatskog naroda! 38
Kako da se više razširi molitva sv. krunice. — S. K. 31
Kako da se vjernici vladaju kod sv. mise. — Inops et pauper. 29
Krunica. — R. V. 16
Marijina Kongregacija sredstvo za samoposvećenje i apostolat. 20
Narav pobožnosti Srđcu Marijinu. — Fra Mirko Validžić. 5
Naša katekizacija. — Mirko Kovačec. 9
Naša seoska groblja. — I. S. 43
Oblici našega apostolata. 4
O knjižici i molitvi sv. krunice. 18
Pastirsko bogoslovje. — Dr. Dragutin Nežić. 15
Pitanja iz vjeronauka sa srednje, učiteljske i obće naše srodne škole. 43, 44
Pokret protiv psovke. 44
Preduvjeti uspjeha u duhovnoj pastvi. 17
Savršeno pokajanje. — Stjepan Doppelhammer. 2
Svaki naobraženi katolik mora cteniti sv. Plamo, ali i živu rieč Božju! 13
Tipovi francuskog svećenika. 8
U škoti Srđca Isusova. — S. Schnatner. 27
Zygmund Nowakowski: Rt Dobro Nade i Rubikon. — Franjo Lasman. 44
Živa krunica. — Franjo Pipinić. 18

4. POVIJESNI

Demonstracija zagrebačkih klerika protiv bana Hallera. — J. Lahner. 6
Desetgodinšnica Nadbiskupove posvete. — Dr. J. P. 25
Franjevački bogoslovski fakultet Sarajevo—Osijek. 46
Dr. Franjo Rački. — Stjepan Krivošić. 23
Je li Duns Skot bio najžešći protivnik sv. Tome? — Dr. O. A. Crnica. 47
Je li slavni Duns Skot zakopan živ. — Dr. O. A. Crnica. 37
Dr. Josip Lang — Božje svjetlo Hrvatima. 46
Jubilanci - redenci god. 1899. — A. M. S. 28
Jubilej sv. Bernarda Sienskog. — Dr. O. A. Crnica. 38
Kohne vlasti na stranicama naše povjestnice. — J. K. 40
Na čast »Viteza Bezgrješne«, slavnoga Duns Skota. 42
Nadbiskup dr. Stepinac — karitativni radnik. — V. N. 25
Nadbiskup i crkveni redovi u Zagrebu. 25
Nadbiskup osnivač novih župa u Zagrebu i okolici. — D. K. 25
Naslovne opatiije i prepoziture biskupija bosansko-đakovačke i sriemske. — E. Gašić. 12, 27, 28
Naš diecezanski muzej. — Dr. Kamilo Dočkal. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10
Naše naslovne opatiije. — A. M. Sporčić. 15
Naši arhivi. — J. B. 20
Naš prvi veliki nadbiskup. 19
Ovogodišnja galerija naših jubilaraca. 32, 33
Povijesni razvoj pobožnosti Srđcu Marijinu. — Fra Nikola Validžić. 2, 3
Praefectura parum foundationum Capituli. 48, 49
Prenos kostiju zagrebačkog kanonika I. Mikovića. — Karlo Gruičić. 32
Prigodom dolazka Pavlina u Zagreb. — Dr. Kamilo Dočkal. 5
Prva čudesa Majke Božje Bistričke. — St. R. 26
U spomen bijelih otaca reda propovjednika. — Dr. D. N. 9
Uz 850-godišnjicu osnutka zagrebačke biskupije. — J. Buturac. 1
Zagrebački Nadbiskup kao pastir duša. — Z. J. 25
Zaklada nadbiskupa Josipa Mihalovića. 37
Zakladnica biskupa Jurja Haulika. — J. L. 37
Zavjet hrvatskoga sabora od god. 1789. J. L. 38
Život našeg Nadbiskupa. — Dr. D. N. 25

5. PRAVNI

Da li građanska ženitba povlači za sobom zapreke ženitbenog veza, javnog čudoređa i tastbina. — Dr. Juraj Cenkić. 34
Da li smije župnik bez dozvole samostalnog ravnatelja crkve, koja se nalazi na području župe, vjenčati mladence. — Dr. Juraj Cenkić. 17
Dvojbeno krvno srodstvo nastalo usljed nedozvoljenog odnošaja. — Dr. Juraj Cenkić. 18
Hrvatski prievod Kodeksa Kanonskog prava. — Dr. Franjo Herman. 10
Maloljetnost i crkvene kazne. — Dr. A. Crnica. 50
Maloljetnost i kažnjivo djelo krivovjerja. — Dr. Franjo Herman. 36, 52
O biskupovom auktoritetu. — Mons. Marijan Galović. 36, 37
Ovlaštenje naših župnika i drugih svećenika u sadanjim ratnim prilikama. — Dr. Franjo Herman. 26
Ovlašteno ili neovlašteno vjenčanje. — Dr. Juraj Cenkić. 15
Postupak kad se nakon sklopljene ženidbe pronađu ženidbene zapreke. Dr. J. Cenkić. 49
Postupak kod uređenja župničkih beriva. — Dr. Vilko Anderlić. 7
Postupak s počiniteljima krivovjerja u izpoviedi. — Dr. Franjo Herman. 28
Postupak župnika, kad ne može odkloniti akatoličkog kuma. — Dr. Cenkić. 52
Sahrana mrtvaca izvan obsega nadležne crkve. — Dr. Juraj Cenkić. 7
Slovenski prievod Kodeksa kanonskog prava. — Dr. Franjo Herman. 21
Služenje slabo plaćenih intencija u slučaju porasta stipendija. — Dr. Juraj Cenkić. 23
Svećeničke oporuke i naš sinodalni 5% u korist M. I. F.-a. — K. G. 4
Udovički rok. 43
Upliv neznanja, straha i maloljetnosti na crkvene kazne. 33
Zagrebačko rođilište. — M. J. 32
Zagrebačko rođilište — Gl. A. 38
Zapreka duhovnog srodstva. — Dr. Juraj Cenkić. 21
Zapreka građanskog srodstva. — Dr. Juraj Cenkić. 24
Zapreka krvnog srodstva, koja se ne može dokazati. — Dr. Juraj Cenkić. 19
Zapreka zločina. — Dr. Juraj Cenkić. 30

LISTAK

† Antun Čurdić. — Mons. Ivan Validžić. 5
Blagoslovi i obhodi. 20
Blagoslovi i obhodi u polujavnim kapelama. — E. K. 22
Blagoslov uzornog pčelnjaka. 49
Blasfemije u »Vlencu«. 47
Bolje je davati nego primiti. 24
Bombardiranje gradova u Hrvatskoj. 2
Božja je subota došla. 51

† Celjski opat Petar Jubak. 46
Cvjet među trnjem. U spomen pok. Katice Dolmaniceve. Bc. 51
Črna bukve. 34
Čudotvorni kip Majke Božje Bistričke. 24
Dan katoličkog tiska. 36
Diamantni jubilej preč. G. Julije Nemca. 49
Dieljenje svetih sličica u gradskom predgrađu. 23

Borba protiv psovke. 13
 25-godišnjica svećeništva župnika
 Pavla Matijevića. 21
 Godišnjica pokreta protiv psovke. 51
 Govor preuzv. gosp. Nadbiskupa
 prigodom blagoslova uzornog
 pčelnjaka. 50
 Hrvati u svjetlosti povijesne istine.
 36
 Hrvatski Karmel.... — K. 16
 In memoriam Mirka pl. Marenčića.
 — Dr. Stjepan Bosanac. 52
 Istina će vas spasiti. 48
 Iz jedne župne spomenice. 50
 Iz Lige bl. Nikole Tavelića. 45
 Jedan mali prijedlog. 43
 † Josip Zunić. 46, 49
 Josip Telebar. 33
 Julije Kempf. 27
 Kako ćemo pisati prezime bl. Nikole
 Tavelića. — Dr. O. A. Crnica. 1
 Korona Remetskog dekanata. 40
 Ljudska zloba. 1
 Martin Borković. — Ivan Šimunović.
 18
 Martinje u Novoj Hrvatskoj. 47
 Materinstvo i rat. 21
 Misli o vještini govora. 19
 Molitvenik: »Hrvatski vojnici«. —
 Dr. J. Penić. 41
 Moralna pozadina izdaje domovine.
 40
 Naša družina — naša pokora. 16
 Naš nadpastir piše hrvatskim knji-
 ževnicima. 20
 Nekoliko prigodnih refleksija za
 misnički dijamantni jubilej don
 Jure Dešpalja. 38
 Nemarnost je zločin. 34
 Nespretnost. 21
 Nihil novi sub sole. 4
 »Nova Hrvatska«. 48
 Nova kapela u Moslavačkom Poto-
 ku. 27
 O blagdanu bl. Nikole Tavelića. —
 D. Hren. 45
 Odkriše se misli mnogih srdaca. 41
 Osvrt na tjedan protiv psovke. 46
 Otvorenje župe Presv. Srđca Isuso-
 va u bolnici za živčane i dušev-
 ne bolesti u Vrapču. — Karlo
 Bubanić. 1
 Ovdje počiva L. P. svećenik. 43
 Parole u borbi protiv kletve. 4
 Pedeset godina jednog protokola. 47
 Pismo seljačkog mladića svećeniku.
 20
 Plodovi slobodno-zidarskog djelova-
 nja. 16
 Pljačkanje po Hrvatskoj. 24
 Pokret protiv psovke. 6
 Pomoz sirotu na svoju sramotu. 49
 Popis zapadne i južne Slavonije. —
 J. Buturac. 7
 Pognuće. 31
 Prijateljsko upozorenje. 46
 Prijateljstvo. 28
 Proglas francuzkih intelektualaca. 18
 Proslava dana katoličkog tiska. 35
 Proslava Langovih ustanova. 45
 Rad odjela za crkvenu umjetnost i
 uređaje. 1
 Raduj se tuđoj sredi! 20
 Redovnice u partizanskom zatvoru.
 49
 »Samo da se nikom ne zamjerim!«
 13
 Samopouzdanje. 34
 Seljačka buna na Vinagori. 34
 Šovinizam i crkva. 10
 Spomen-ploča u Zagrebačkoj kate-
 drali podignuta u spomen prvih
 veza sa sv. Stolicom. 38

Stanovnici Slavonske Podravine na
 početku 18. stoljeća. — J. Butu-
 rac. 8
 Stogodišnjica Stadlera. 6
 Suvremeni religiozni problemi. 31
 Svećenici izbjeglice. 11
 Svećenička menza u Zagrebu. 49
 370 svećenika Hrvata u raznim ma-
 darskim biskupijama g. 1863. 15
 Svećenikova savjest. 47
 Steta za »Hrvatsku Stražu«. 6
 Takt. 28
 Težnja za ljepotom. 20
 † Toni Dunaju. 28
 U Božje ruke. 46
 Uspjeh u društvu. 24
 U spomen Frana Turčina župnika u
 Peterancu. 38

U spomen pokojnom mladoženjku
 Rumbau. 45
 Vetrina duše. 32
 Vjeru treba očitovati na izvanj na-
 čin. 30
 Za Boga i narod. 40
 Za širenje »žive krunice«. 7
 Zločinci na djelu. 19
 Zračno kupanje u Zagrebačkoj gori.
 29
 Zrnca. 41
 Živa krunica. 16
 Žrtve dužnosti. 8
 † Žunić Josip. — prof. Joza Kralčar.
 47
 Župnikova kućanica. 28
 Župski i župni. 33

CRKVENE VIESTI

Bezplatno izdavanje mat. izdataka
 ratnim ozljeđenima i ostalim
 žrtvama rata. 25
 Crkv. propis o pisanju svećenika.
 27
 Dekret sv. Apostolske penitencijarije
 o zazivu: Domine, salva nos,
 perimus. 6
 Dičenje sv. Potvrde u zagrebačkim
 crkvama. 19
 Dozvola služenja sv. Mise za vrijeme
 uzbune poslije podne. 16
 Enciklika Pape Pia XII. o Kristo-
 vom mističnom tieku. 33
 »Glasnik bl. Nikole Tavelića«. 6
 Kolonizacija izbjeglica iz Dalmacije.
 26
 Listopadske pobožnosti. 38
 Milodari za siromašne crkve. 25
 Nedjelja, djela za sveć. zvanja. 49
 Obdržavanje polnočke. 49
 O čuvanju Presv. Otajstva u sada-
 njim ratnim prilikama. 6
 Odgoda nastupa obveznog djelatnog
 razdoblja slušača rkt. bogoslov.
 fakulteta sveučilišta N. D. H. 27
 O pobožnostima na čast Majci Bo-
 žjoj. 16
 O posveti obitelji. 48
 Oprost od doprinosa krstnih i slo-
 bodnih listova. 26
 O svečanom svetkovanju Zaštite sv.
 Josipa. 16
 Ovlašt odriješivanja od grijeha pri-
 držanih u Nadbiskupiji Zagre-
 bačkoj. 8
 Povišanja štolarskih kancelarijskih
 i drugih pristojbi. 49

U tjednu protiv psovke. 39
 Velika narodna dobrotvorna lutrija.
 12
 Vojni vikariat moli, da mu se posude
 odieła i crkv. posude. 6
 Zavjet u slavu presvete Krvi. 52
 Maloljetnog i kažnjivo djelo krivo-
 vjerja. — Dr. F. Herman. 52
 Pokorničke pobožnosti u čast Majci
 Božjoj. 45
 Posebne ovlasti in foro interno. 12
 Predplata Sv. Cecilije na račun
 crkvene blagajne. 47
 Preporuča se razpačavanje knjižice
 »Za čast i dostojanstvo žene«. 22
 Proslava 10. travnja 1944. 13
 Prosvjed radi bombardiranja Zagreba.
 9
 Razpored dičenja sv. Potvrde u žu-
 pama zagrebačke skolice. 21
 Sakupljanje hrane. 46
 Sakupljanje za Petrov novčić. 25

OBAVIESTI I PORUKE

† Antun Dunaj. 25
 † Antun Martinović. 26
 Akcija osnivanja »žive krunice«. 4,
 29
 Apostolat sv. Cirila i Metoda u Za-
 grebu. 27, 29, 30, 32, 34
 Biljegovanje crkv. računa. 7
 Biljegovanje molbe i zapisnika za po-
 zakonjenje djeca. 24
 Biljegovanje molbi, koje se šalju na
 Ministarstva. 7
 Blagdan narodnih mučenika. 24
 Čestitanja Preuzv. Ordinariju uoči
 Nove godine. 52
 Daljni doprinosi za postradale samo-
 stano vel. oo. Dominikanaca i Fra-
 njevacu u Zagrebu. 16, 21, 19, 34,
 24
 Dar Nadbiskupa zagrebačkog za po-
 stradale od zračnog napada. 10
 Darovi stigli u II. polugodištu 1943.
 odboru za obnovu Prvostolne crk-
 ve u Zagrebu. 7

OKRUŽNICE

Sakupljanje za postradale samostane
 oo. Dominikanaca i Franjevaca u
 Zagrebu. 12
 Svećenstvu grada Zagreba. 43
 Svećenstvu i vjernicima zagrebačke
 nadbiskupije za pomoć nastrada-
 lima oo. Dominikancima 9
 Svim Biskupskim Ordinarijatima,
 Svim redovničkim Provincijala-
 tima. 7
 Tjedan borbe protiv psovke. 11
 Tjedan Hrv. crvenog križa. 36

Dar svetoga Oca Pape Mostarskoj biskupiji. 19

Darovi u fond za beatifikaciju. 35

Darovi za gradnju zavjetne kapele u čast presv. Krvi u Ludbregu. 46

Darovi za obnovu Prvostolne crkve. 6

Darovi za samostan bosonogih Karmelićanki u Brezovici. 26, 29, 34

Dieljenje sv. Potvrde u zagrebačkim crkvama. 24

† Dimitrije Nagj. 7

Direktoriji za godinu 1945. 50

Dobava sv. ulja. 13

Domine, salva nos, perimus. 19

Doprinosi za popravak crkve sv. Ćir. i Metodija u Karlovcu. 31

Doprinosi za svieće za kapelu »Corpus Domini« u Zagrebu. 12, 16, 34

Dostava Službenog vjestnika. 8

† Dragutin Jesih. 50

Duhovne vježbe za svećenike u Vараždinu. 30

Duhov. vježbe za svećenike u Zagrebu. 30

† Dujmušić Dr. Dragan. 6

† Edmund Šlumpf. 14, 15

Francuzki kardinali protiv zračnog terora. 21

† Franjo Stukovnik. 19

Glavna skupština Katoličkog katehetskog društva. 24

Glavna skupština Hrvatska bogoslov-ske akademije. 13

Godišnja skupština Društva sv. Jeronima. 6, 32

40-godišnjica Marijine kongregacije bogoslova. 51

Govor sv. Oca Pape povodom pete godišnjice rata. 36

Gráf Rikard, Blaženi koji gladuju. 36

Hodočašće k Majci Božjoj Bistričkoj. 28

† Horman O. Maksimilijan D. I. 6

Hrvatska javnost sa zadovoljstvom prihvaća borbu protiv psovke. 14

Hrvatska poljodjelska banka D. D. u Zagrebu. 23

† Ignacije Lipnjak. 17

Imendan Njegove Preuzvišenosti Papinskog Delegata. 11

Imenovanje privatnih docenata na bogoslovskom fakultetu. 49

Križni put u Glogovnici. 20

† Ivan Butorović. 31

† Ivan Fuček, dekan i župnik u m. 12

† Ivan Leber. 28

† Ivan Miličević, dekan i župnik u m. 13

Izdavanje izprava radnicima. 42

Iz društva sv. Jeronima. 27, 28, 38, 40, 42

Iz Križevačke biskupije. 22, 23, 24, 25

Iz Lige bl. Nikole Tavilica. 9, 30, 42

Izložba darova za siromašne crkve. 12

Iz Pleva društva. 38

Izповједи zagrebačkih srednjih, stručnih i građanskih škola. 9, 12, 13, 14

Izpravak u okružnici o zavjetu nadbiskupije zagrebačke. 40

Izročni poziv 1, 4, 5, 10, 13, 17, 22, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 45, 46, 48, 49, 51

Izvještaj »Karitasa« Nadb. zagrebačke. 1

Izvještaj komisariata Sv. Zemlje za g. 1943. 13

Izvještaj Ustanove »Nadasve«. 1, 2, 4, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 26, 27, 30, 31, 32, 34, 37, 38, 43, 45, 46, 47

Iz sarajevskog bogoslovskog fakulteta. 47

† Janko Grgurić. 25

Javna zahvala društva sveudiljnog klanjanja u Zagrebu. 44

Josip Buturac — Doktor sv. Bogoslovija. 39

† Josip Kolarić. 19

Kalendar Srđca Isusova i Marijina za god. 1945. 43

Katolički ženišbeni sudovi nadležni su za rješavanje o valjanosti ženišbe katoilka. 17

»Katoličkom Listu« povišena pred-plata. 1

Koncert na orguljama. 39

Korizmene propovijedi. 9

Korizmeni vjenčić. 7

Križni putevi u domaćoj izradbi. 31

Listopadske pobožnosti u zagrebačkim crkvama. 40

Marijina kongregacija Academica maior. 12

Marijina kongregacija svećenika. 8, 13

Marjanović Dragutin suspendiran a divinis. 8

Milodari za siromašne crkve. 26, 40

Mjesečna duhovna obnova za svećenike. 52

Mjesečni sastanak zagrebačkih kateheta. 8, 14, 38, 36, 20

Mladomislukova zahvala. 27

Moljenje egzorcizma. 17

Molba Karitasa nadbiskupije zagrebačke. 37

Molba za knjige. 2

Msgr. Kurlatovski u Zagrebu. 17

Natječaj za župu u Kufinl. 26

Natječaj za župu u Lupoglavi. 33

Natječaj za župu Nova Rača. 22

Natječaj za župu u Pitomači. 20

Natječaj za župu u Podgoraču. 25

Natječaj za župu sv. Terezije u Zagrebu. 19

Natječaj za župu Velika Pisanica. 22

Natječaj za župu u Vidovcu. 17

Natječaj za župu u Zaboku. 35

Nabava crkvenih biljega. 8

Nabava tamjana. 38

Nadbiskup zagrebački zahvaljuje na čestitkama. 11

Nadena jedna misnica. 35

Na uvaženje gg. župnicima. 29

Neka se izpravi. 17

Nove kancelarijske i štolarijske pristojbe. 16

Nove organizacije »Žive Krunice«. 20

Novi kanonici. 14

Novogodišnja čestitka klera nadbiskupu. 1

Obavijest bogoslovima. 9, 43

Obavijest za primanje u sjemenište. 23, 24, 25

Obavještenja Karitasa nadbiskupije zagrebačke. 19

Onredi velikoga tjedna u prvostolnoj crkvi. 13

Odgovor Sv. Oca Pape Pia XII. 12

Odlikovani naši biskupi. 15

Odredba o osobnim obiteljskim skuparinskim doplatcima svećenstvu rimokatoličke i grkokatoličke Crkve. 22, 39

Osmutak bratovštine svetoga i bezgrješnoga srđca Marijina za obraćenje grješnika. 29

Čmuga. 24

Otvorenje dječjeg doma u Zaprešiću. 20

I. i II. ovogodišnja duh. vježbe. 37

Pomoć preuzv. gospodina Nadbiskupa postradalin građanima. 43

Povišena predplata »Katoličkog Lista«. 26

Povišenje crkvenih biljegovnih takva. 16

Povišenje članarine za bolnoobskrbni fond. 8, 26

Povjerenicima »Apostolata sv. Ćirila i Metodija«. 26

Poklanja se rabljeni Križni put. 6

Poklon crkvenog odjela i posuda za siromašne crkve. 22

Pokornička procesija u Remete. 38

Pontifikalni rekvjem za kardinala Maglione. 35

Popravak orgulja. 35

Poziv čč. gg. bogoslovima. 7, 8, 14

Pozor vjeroučitelji pučkih škola. 33

Poziv katehetama na duhovnu obnovu. 52

Poziv na izpit iz crkv. prava. 31

Praktični učiteljski izpiti. 15

Predavanja Monsa Kviatonskoga o komunizmu. 19

Predavanje o sv. Josipu. 50

Predplata »Katoličkog Lista« iz svećeničkih beriva. 38

Predplatnicima »Katoličkog Lista«. 3

Predplatnicima »Rieči Božje«. 50

Prigodom proslave 70-godišnjice Duganova života i 50-godišnjice umjetničkog rada. 51

Prijava brzoglasa. 50

Primanje u bogoslovsko sjemenište. 26, 27

Primitak rkt. svećenika u pričuvni stališ vojnih duhovnika. 8

Priručnik za razmatranja. 22

Promaknuća i imenovanja u stolnom kapitolu Đakovačkom. 21

Promaknuti su. 24

Promjene u Nadbiskupiji. 3, 6, 16, 19, 25, 34, 43, 48

Proslava blagdana Krista Kralja. 42

Proslava 20-godišnjice smrti biskupa Langa. 24

Proslava 10. travnja. 15

Proslava krunice sv. Oca Pape. 10

Proslava Marijine kongregacije bogoslova i doma biskupa Langa. 44

Proslava 5 godišnjice slovačke državne nezavisnosti. 11

Proširen rad »pokreta protiv psovke«. 14

Protivnici hrvatskog naroda drzko klevetu zagrebačkog nadbiskupa i hrvatsko svećenstvo. 44

Psalmi u hrvatskoj glagoljicom i latinicom pisanoj knjizi. 42

Radno vrijeme u zagrebačkim trgovinama. 6

Razprodaja srećaka velike narodne dobrotvorne lutrije. 25, 29

Razstavna parnica Jakelj-Brdar. 12

Rezolucija slovenskog svećenstva protiv t. sv. oslobodilačke fronte i komunizma. 30

Rimske vlasti za blagoslivljanje krunica i postavljanje škapulara. 26

Sabiranje milodara za siromašne crkve. 23

Sabirna djelatnost za naša sjemeništa. 45

Salezijanski konvikt u Zagrebu. 31

Sastanak zagrebačkih društava za borbu protiv psovke. 13

Skupljanje novčanih prinosu za potrebe katoličke akcije. 42

Skupština društva hrv. kat. seljačkih djevojaka. 41

Služba u hrvatskim blaženicima. 46

Smjlu li nekatolici biti svjedoci za dokaz slobodnog stanja. 4

Smrt velikog svećenika. 19

Spomen na biskupa Langa. 47

Spomenploča na bivšem grobu posljednjeg Zrinskog u Grazu. 19
 Sponsi ignari doctrinae Christinae. 4
 Stogodišnjica dolazka čd. ss. Milosrdnica u Hrvatsku. 36
 Strieljani katolički svećenici. 52
 Svećenička menza u Zagrebu. 46
 Svećane zadušnice za pok. nadbiskupa dra Antuna Bauera. 50
 Sv. Mise u zagrebačkim crkvama. 9
 Sveta Misa zadušnica za žrtve zračnog napada. 44
 Sveti red dakonata. 28
 Sveti red subdakonata u Prvostolnoj crkvi. 24
 Sveti red svećeništva. 27
 Šematizam Zagreb. Nadbiskupije za god. 1945. 46
 Školska sv. izpovied. 12
 Štivilica — novi prozori u župnoj crkvi. 18
 Tjedan križarskog tiska. 20
 † Tomo Capara. 9
 Ubijen mladomisanik. 28
 Umrta je akad. slikarica gđa Reka Šandor. 4
 Umrli franjevci. 31
 Uplisnice Počastne straže presv. Srdca Isusova. 14
 Upozorenje svećenstvu gdje nema stalnih voj. dušobrižnika. 41
 Upozorenje vjeroučiteljima srednjih škola. 35
 Uređenje položaja nezakonite djece osiguranika radničkog osiguranja. 29
 U spomen pok. Tome Milinkovića. 42
 Važno upozorenje. 34
 Veliki kršćanski nauk. 47
 Vitez biele žene. 25
 † Vladimir Matijanić. 42
 Zadušnice za poginule svećenike boscanske Hrvatske. 20
 Zadušnice za posljednjeg Zrinjakoga. 10
 Zadušnice za žrtve prigodom bombardiranja Zagreba. 10
 Za fond Kat. Akcije. 1, 4, 46, 47
 Zahvala. 15
 Zahvala i poziv. 44
 Zahvala Sv. Otca Papinskom Delegatu Marcone-u na čestitki. 11
 Zahvala tvrdci Erhatić — Hrvatskom graditelju orgulja. 6
 Zakonska odredba o državnoj pomoći dušobrižnicima u župama osnovanim za naseljenike i polaznike. 4
 Zakonska odredba o osnivađu rimokatoličkoga bogoslovnog fakulteta u Sarajevu. 29
 Zakonska odredba o rkt. visokim bogoslovskim školama. 28
 Za promicanje hrvatske crkvene glasbe. 33
 Za svieće u kapeli »Corpus Domini« u Zagrebu. 27, 40, 20
 Za uzdržavanje sestara i doma Božje Providnosti. 16, 38, 20, 27
 Za uzdržavanje sestara Presvetog Sakramenta. 1, 2, 3, 10,
 Zvezdano nebo. 47
 Založna brojilba. 22
 Zdrebanje srećaka velike narodne dobrotverne lutrije. 36
 Živa krunica u Varaždinu. 21
 Život svetaca za svaki dan. 40

KNJIŽEVNOSTI I UMJETNOST

Arhanđel Đuro i Berka Josip: Iz poviesti hrv. školstva i prosvjete. 42
 Barač dr. Dominik: Socialna filozofija boljševizma. 27
 Benković Ambrozije, Srdce Marijino. 33
 Bernardt M. Vincent: Od Euharistije k presv. Trojstvu. 10
 Burger Lisbeth: Majko, uči mi moliti! 24
 Cappello. Praxis processualis. 4
 Cappello: Tractatus canonico-moralis de sacramentis. 7
 Cocchi: Commentarium in codicem iuris canonici. 8
 A. Coronatta: Compendium iuris canonici. 4
 A. Coronatta: Interpretatio authentica. 7
 A. Coronatta: Manuale practicum iuris disciplinaris et criminalis regularium. 4
 Crnica dr. O. A.: Bl. Nikola Tavelić — dika i ponos hrvatskog naroda. 11
 Croatia sacra XXII-XXIII. 38
 Cveka O. Paškal: Moja Misa (Zagreb 1944.). — Dr. Nikola Serić. 52
 Četrdesetnica govori. 30
 Čudo dvadesetoga vieka. 3
 Dječanski muzej Zagrebačke nadbiskupije. 33
 Dočkal dr. Kamilo: Poviest egipadske Crkve. 42
 Domaćica u kuhinji. 33
 Dvorac kod crvenog potoka. 45
 Enciklika Pape Pia XII. o Kristovom mističnom tiehu. 33
 Franjevci u Zagrebu izdali su: Moja Misa i Među vukovima. 30
 Garces Garcia: Mater corredemptrix. 7
 Grignon Montfarski blaženi Ljudevit, Marija: Prava pobožnost prema Majci Božjoj. 41
 Grmović Viktor: Čardak. 37
 Gručić Karlo: Milosrdni Samaritanac. 39
 Herderove nove knjige. 27
 Horvat, I. A.: Konzervatorijski rad kod Hrvata (Zagreb 1944.). — Dr. Kniewald. 51
 Hren dr. Dragutin: Zapaljeni jezici. 16, 25
 Hrvatska prošlost V. 18
 Hrvatski prievod enciklike o Kristovu mističnom tiehu. 19
 Illuminacija i notacija Zagr. liturgijskih rukopisa. 42
 Iskrice ljubavi Svetootajstvenom Isusu. 11
 Kalendar Srdca Isusova. 2
 Keilbach Dr. Vilim: Parapsihologija i religija. — D. N. 6
 Keilbach dr. Vilim: Religiozne doživljavanja. 24

Kopilović Jakov: Daleko od savičaja. 8
 Korizmeni vjenčić. 8, 10
 Korov ili drač u gospodarstvu. 30
 Kratka pouka o oprostjenjima i nekoja oprostjenja. 39
 Kniewald dr. Dragutin: Crkveno graditeljstvo, kiparstvo i slikarstvo. 19
 Kniewald dr. Dragutin: Izpovjedniki. 2
 Kniewald dr. Dragutin: Nedjeljni misal. 50
 Kniewald dr. Dragutin: Rimski misal. 50
 Kniewald dr. Dragutin: Sveta Misa. 50
 Liturgijski kalendar 18
 Lončar dr. P.: Božji put, hodočastički priručnik i molitvenik (Zagreb 1943.) 51
 Ljetopis Hrvatske Akademije znanosti i umjetnosti. 38
 Matzner Elfriede: Das Kind in der Kirche Christi. 27
 Molitvenik »Kruh Nebeski«. 27
 Moretti: Ceremoniale lita ritum romanum seu de sacris functionibus. 8
 1000 metara nad morem. 39
 Nova knjižica o Fatimi. 27
 Novo — upravo izašlo! 15
 Obitelj broj 9—10. 26
 Pilepić Antun: Put obnove. 39
 Pilepić Dr. Antun: U nadnaravnoj atmosferi. 21
 Plus Raoul: Pred životom. 6
 Prado Simon: Praelectiones biblicae. 7
 Preuređena »Obitelj«. 16
 Puharić dr. Klement: Zbirka rješitaba stola Sedmorice. 27
 Razpačavanje knjižice: »Za čast i dostojanstvo žene«. 27
 Rimski misal izašao iz tiska! 15
 Savremena pitanja. 15
 Seljačko imovinsko pravo. 30
 Stanković Marica: Mladost vedrina. 37
 Stari kaptol. 18
 Sunčani vinograd. — Sestra Blažena. 5
 Schilgen Hardy: »Mladi Junaci«. 12
 Schilgen Hardy S. I.: Tajna trajne sreće. 10
 Škrebilin dr. Ivan: Srednjoškolski i vjeronauk. 3
 Tužaljke Jeremiye proroka. 10
 Umjetnost stolara zagrebačke katedralne od 15. do 19. st. 38
 Fra Vendelin dr. Vasilj: Filozofija komunizma. 15
 VI. gg. vjeroučiteljima. 41
 Vrbane Josip D. I.: Vitez Kristov dr. Ivan Merz. 12
 Zaninović Sibe: Sve za obraz. 37
 Zapaljeni jezik. 26

JERONIMSKIE VIESTI

Brošura: »Bl. Augustin Kažotić« 30
 Blagdan sv. Jeronima. 39
 Člene ovogodišnjih knjiga. 39
 Članske knjige za g. 1945. 50
 Članske knjige za ovu jesen. 30
 Danica i članske knjige. 6
 Dvije trećine svijtu članskih jeronim-

skih knjiga. 4
 Godišnja skupština. 7, 32
 Izabrano književno štivo. 5
 Iz društva sv. Jeronima. 1
 Jeronimski molitvenici. 33
 Jeronimski romani. 50
 Kalendar »Danica«. 2, 39

Knjižica dobrih Romana. 4. 32
Kruh nebeski. 30
Mjesec listopad. 41
Mnogo od starijih jeronimskih izdanja. 2
Molba povjerenicima. 39
Molitvenik »Kruh Nebeski«. 32
Na dan skupštine. 7
Najnovija knjiga. 30
Najnovija knjiga Knjižnice Dobrih Romana. 45
Najvrednija ovogodišnja knjiga: Draganović-Buturac: Poviest Crkve u Hrvatskoj. 52
Nov dvobroj »Obitelj«. 6
Nov roman Knjižnice Dobrih Romana. 6

Nov svezak »Života Svetaca«. 5, 6
Nova knjiga Knjižnice Dobrih romana. 9
Nova naklada »Danice«. 3, 5
Novi svezak »Obitelj«. 4
Novih 25.000 »Danice« kreće u svijet. 4
Odašiljanje »Danica« i knjiga. 7
Od članskih knjiga. 32
Ovogodišnja trojka. 33
Peti svezak »Života Svetaca«. 33
Petorika. 39, 45
Pjesnik Aleksandar Kokić. 33
Plaćanje za knjige. 39
Požrtvovnost jeronimskih povjerenika. 2

Priznanje ovogodišnjim knjigama. 41
Prva odprema novih članskih knjiga. 41
Razastiljanje »Danice« i članskih knjiga. 9
Sjednica cenzurnog odbora. 7
Skupština Društva sv. Jeronima. 9, 33
Sve ovogodišnje knjige. 2
Svima povjerenicima. 30
Tko do sredine veljače. 3
Trojka. 3, 39
Trojka — prvenstveno Trojka. 45
Udaljenim povjereničtvima. 41
Uvezane knjige. 30
Veoma radostna viest. 5
Za prvih mjesec dana. 45

»I vidjeh drugi veliki i divni znak na nebu: Iziđoše sedam Anđela iz hrama, koji su imali sedam zala. I jedna od četiriju životinja dade sedmorici Anđela sedam čaša zlatnih napunjenih gnjeva Božjega. I čuo sam glas Božji iz hrama: Idite i izlijte sedam čaša gnjeva Božjega na zemlju.« — Ap. 15, 16. — Strašno je to samo čitati — a kamo li takva šta doživjeti! Ali se Pravda Božja mora izvršiti! — A zar se već jedan dio Pravde Božje ne izvršuje na čovječanstvu u ovom strašnom i krvavom ratu? Zar ne vlada svietom mač, glad i nevolja strašna, kakva valjda nije bila od postanka svieta? Sve nekako izgleda kao da Gospodin Bog veli čovjeku, koji je otpao od Boga: Dovle ćeš — dalje ne ćeš! Zar se ne izpunja ona od Boga nevjernom narodu navještena kazna: Tko je za smrt, na smrt! Tko je za mač, pod mač! Tko je za glad, na glad! Tko je za robstvo, u robstvo!

»Zar se i mi službenici Božji ne moramo zamisliti i zabrinuti, ne će li Gospodin kazniti možda cijeli naš narod hrvatski, kao psovački narod? Psovka je paklena misao riečima izražena u hrvatskom jeziku. Vražji jezik u hrvatskom jeziku. Hrvati su strašni psovači! Jadna domovino, što će od tebe biti?« (Dr. Hren: »Zapaljen jezik«). Zapaljen nam je hrvatski jezik paklenom vatrom, zapaljena je Hrvatska ratnom od bombardiranja uništavajućom vatrom! Ako se toga strašnoga grieha ne ostavimo, čeka nas još strašnije zlo, kako je prorokla Majka nebeska u Fatimi: »Neka ljudi prestanu vriedati Gospodina našega, jer su Ga ionako previše vriedali!«

Kaže Dr. Hren u spomenutoj knjižici »Zapaljen jezik«: »Borba protiv psovke mora biti naša narodna borba, jer je psovka naš narodni grieh i jer se bojimo opravdane kazne Božje za cijeli hrvatski narod: Zato svi u borbu protiv psovke — a osobito mi svećenici, koji svaki dan u svom Božanskom Oficiju tolikoput govorimo: Benedicamus Domino! Deo gratias! — Blagoslivajmo Gospodina pa će i Gospodin Bog blagosloviti nas! Ovu krasno obrađenu brošuricu »Zapaljen jezik«, neka župnici i dušobrižnici unesu i proturaju u svaku hrvatsku katoličku kuću, osobito prigodom blagoslova kuća, da pomoću iste izguraju i iztjeraju iz svake kršćanske kuće tu na-

rodnu našu sramotu, psovku i kletvu, pa da se tako naseli u naše hrvatske kuće Bog i Božji blagoslov!

7. Mi redovito kod svake večernje pred izloženim Presvetim Sakramentom molimo one divne zazive Presv. Imena Božjega. Ali treba narod upozoriti, zašto se to moli! Čuo sam jednog revnog župnika, koji je svakiput prije tih zaziva rekao: Pomolimo se, da iz hrvatskog naroda nestane nesretne kletve i psovke, jer Srdce Isusovo, koji štiju, ti niti kunu, niti psuju! — Tako treba i poslije svake propovjedi jurišati na iztrebljenje i uništenje te naše narodne najveće nesreće! A u školi poslije svakog vjeronaučnog sata s djecom moliti te zazive za uništenje tog narodnog grieha! In confessionali svakom psovaču za pokoru zadati, da kroz nekoliko dana navečer moli te zazive protiv te nesretne grješne navade. A preporučiti mu, kada mu u srditosti izleti iz usta ta nesretna psovka, da svakiput u sebi rekne: Blagosloven budi Bog! — Tako i ženama, ako se tuže na muža psovača, neka izповједnik preporuči, da dok on kune i psuje, neka ona u sebi blagoslivlje, mjesto da njega grdi, jer će ga još više razbjesniti — a Gospodina će Boga onim blagoslivljanjem ublažiti! Taj način molitve i djeci školskoj osobito preporučiti! Tako će djeca i grdobu psovke upoznati — i ne će se tom ružnom običaju priučiti a i Gospodinu Bogu će malu zadovoljštinu iz svoga nevinoga srdca dati za veliku uvredu, koju psovač Veličanstvu Božjemu nanaša! Bilo bi vrlo spasonosno svakom providranom bolestniku, da svećenik ostavi blagoslovljenu medaljicu Presvetog Srdca Isusova, te mu preporuči u časovima napadaja težkih bolova i nestrpljivosti, kada hoće da iz usta izleti navadna psovka i kletva, da poljubi medaljicu te uzdahne i rekne: Isuse! Tebi za ljubav ne ću više psovati! Ti si meni za ljubav tolike muke na križu pretrpio, ne ću ja Tebi opet sulicom psovke i kletve Tvoje Presveto Srdce probadati! — Domišljatost revnog duhovnog pastira naći će mnogo zgoda i načina, kako će iz srdaca povjerenih duša tjerati toga nečistoga duha psovke i proklinjanja, da hrvatski narod ne bude više psovački narod — već Božji narod! — Onda će se izpuniti i Božje obećanje: Budite vi Moj narod a Ja ću biti vaš Bog! A Blago narodu, komu je Gospodin — Bog!

LISTAK

USTANOVLJENJE BRATOVŠTINE KRŠĆANSKOG NAUKA

Prigodom nedavnog kanonskog pohoda gradskih župa odredio je Nadbiskupski duhovni stol, da se u pojedinim župama osnuje Bratovština kršćanskoga nauka. Savezno s time poduzeta je u župi Majke Božje Lurdske akcija da se uvede poučavanje vjeronauka u crkvi za djecu pučkih škola. To traže današnje izvanredne prilike, uslied kojih je školska vjeronaučna obuka postala neredovita i nedostatna, a današnje prilike i inače govore za uvođenje vjeronaučne obuke u crkvi.

Nekih 30—40 gospođa iz Trećega reda i Društva hrv. kat. žena rado je ponudilo svoju suradnju, osobno posjetilo roditelje školske djece i zamolilo ih, da svoju djecu šalju na tu pouku. U isto je vrieme

povoljno riješeno i pitanje nastavničkih sila te su se u smislu pravila Bratovštine iz redova Trećega reda Marijine kongregacije i Katolički žena javile 22 učiteljice pučkih škola, djelatne i umirovljene, da će dobrovoljno vršiti obučavanje djece.

U nedjelju, 7. siječnja našla su se u 3 sata poslije podne u župnoj crkvi Majke Božje Lurdske mnogobrojna djeca u pratnji svojih roditelja, da prisustvuju osnutku Bratovštine, uvedenju vjeronaučne pouke i dočeku preuzvišenoga nadbiskupa dra Alojzija Stepinca, koji je ovom prilikom imao upravititi svoju nadpastirsku rieč djeci, roditeljima i učiteljicama. Na vratima crkve dočekao ga je župnik poštovani O. Albert Bukić, a učenica IV. razreda

Harambašićeve škole Olga Klarić nazvala mu je dobrodošlicu. Nadbiskup je zatim održao propovied, te je prijavljene učiteljice kao katehistice primio u Bratovštinu kršćanskoga nauka i udielio svoj nadpastirski blagoslov djeci, roditeljima i učiteljicama. Na to je nadbiskup održao blagoslov s presvetim Oltarskim sakramentom, a župnik najavio početak obuke za ponedjeljak, 8. siječnja, za svaki razred po jedan sat tjedno.

Odziv roditelja, odnosno njihove djece, vrlo je povoljan. Na prve satove pouke došlo je u kapelu Majke Božje Lurdske u Vrbanićevoj ulici iz prvog razreda muške djece 40, iz II. 49, iz III. 56, iz IV. 44, a ženske djece iz I. razreda 52, iz II. 68, iz III. preko 100, a iz IV. 70. Svega 428 djece. Broj će se po svoj prilici još povećati, jer se prijavljuju nova djeca.

JEZOVITA BROJITBA

Najnoviji broj »Ustaše«, viestnika hrvatskog ustaškog oslobodilačkog pokreta (god. XV., br. 2, Zagreb, 14. I. 1945.), posvećen je sav, kako to sam liepo iztječe, žrtvama duhovnog stališa.

U članku pod naslovom »Preko stotinu mučenika« spominje pisac abecednim redom 111 svećenika katoličke vjeroispovijesti, koji su u ovome ratu pali na području naše domovine od neprijatelja Katoličke Crkve i hrvatskoga naroda. Međutim to nisu još sve žrtve dosada pale. Ima svećenika, koji su ubijeni, ali nisu ovdje navedeni, jer još o njima nisu sakupljeni svi podatci. Povrh toga ima i takvih, koji su od neprijatelja, partizana teže ili lakše ranjeni, ali su rane preboljeli. Mimo svih ovih, oko 20 svećenika je umrlo od tifusa.

Svakako strašan broj. Ako se uzme u obzir, da je katolički kler u našoj domovini relativno malen

Uslied tako povoljnog odziva svaki je razred podijeljen na dva odjela, a III. ženski na tri odjela, tako da će za sada biti 17 odjela sa 17 učiteljica, od kojih neke imaju svoje zamjenice, također učiteljice.

Bratovštinu vodi svećenik.

Obuka djece II. razreda vršit će se savezno sa školskom pripravom djece na prvu izpovied i pričest. U III. i IV. razredu promicat će se češće primanje svetih sakramenata pokore i pričesti. Priredivat će se nagradni ispiti, crkveni sastanci s roditeljima i t. d. Uveden je način, da roditelji mogu nadzirati, da li im djeca redovito posjećuju pouku.

Bratovština će redovito biti u vezi s velečastnim katehetama područnih pučkih škola, kojih je učiteljstvo svojom susretljivošću mnogo doprinijelo početnom uspjehu ove akcije.

po broju, onda je gubitak od oko 150 svećenika dosad palih za nas potresan gubitak.

Ako pak k ovim žrtvama pribrojimo još i one svećenike, koji su zlostavljani, po partizanskim sudovima natezani i mučeni, tako reći posvema opljačkani, živčano slomljeni, koji su se morali izvirgavati i najtežim životnim pogibijama, samo da si spase glavu, tada su žrtve našega svećenstva uistinu jedinstvene. A ako još dodamo št uništene, a što oštećene župne crkve, kapele, župne dvorove i druge bogoštovne građevine, i oskrvnjena groblja, tad su to štete, da ih se jedva i u mašti predoči.

Ova jezovita brojitba je ozbiljna opomena svima onima, koji kod nas, u našoj domovini, simpatiziraju s partizanstvom, tom nastranom idejom, a jednako i svima onima izvan naše domovine, koji je podupiru, jer su i oni velikim dielom odgovorni za ovaj strašni zločin.

TIHE CRNE MISE NA OSMINU SV. IVANA I NEVINE DJECE

Na 3. i 4. siječnja ove godine u nekim su crkvama svećenici služili obične tihe pokojničke mise, jer da je na te dane bio »officium simplex«, pa je prema tomu i naš Direktorij morao imati oznaku »RV«, t. j. upozorenje, da su se na te dane mogle služiti »Missae quotidianae de Requie«.

Quid ad casum?

1. Prije svega upozoruje se na odredbu sv. Kongregacije Obrada broj 4031., koja je odštampana u našem Direktoriju na početku mjeseca siječnja: »Calendario stare tenetur Sacerdos, qui probabiliter iudicatur Calendarium errare; nec potest proprio inhaerere iudicio quoad Officium vel Missam et colorem paramentorum«. Iz toga slijedi, da se imade odustati od odredbe Direktorija samo onda, kad je očito, ili nedvojbeno, da je navod Direktorija pogrešan. U svakom drugom slučaju »sacerdos stare tenetur Calendario«.

2. Kao razlog, za služenje tihih pokojničkih misa, navodi se, da je na 3. i 4. siječnja, t. j. na osminu sv. Ivana i Nevine djece, bio samo »Officium simplex«, i prema tomu, da nema razloga, zašto se na te dane ne bi mogle služiti obične tihe pokojničke mise. — Ovak bi razlog na prvi mah bio opravdan, jer i Officium »semiduplex« dopušta tihe po-

kojničke mise, a kamo li ne »Officium simplex«. Zaključak bi dakle bio posve ispravan, kad bi premise bile istinite! Ali baš u tomu leži pogreška. Na spomenute dane jest doduše »Officium simplex«, ali se zaboravlja, da »Officium simplex« i »Dies Octava simplex« nije jednote isto.

»Officium de die Octava simplici« moli se »modo simplici«, ali zato ipak ima neka posebna privilegija, koja ne pripadaju ostalim »simplex« svetkovinama. Ta privilegija jesu:

a) »Dies Octava simplex« ne pušta svoje mjesto ni jednoj svetkovini »Simplex«, pa ni onoj »S. Mariae in Sabbato«. (Addit. et Var. in Rubr. Breviarii Tit. III. n. 4).

b) »In die Octava simplici« otpada »Suffragium« i »Preces«. (Rubrica Breviarii).

c) »In die Octava simplici« zabranjuje se »missa lecta quotidiana de Requie«, pa i onda kad bi se toga dana uzimala samo komemoracija osmoga dana. Ta se odredba nalazi u Addit. et Var. in Rubricis Missalis Tit. III. n. 9.; zatim je to zabilježeno i u Direktoriju nadb. zagrebačke od ove godine, i to u »Additamenta« na strani 10. pod slovom »D«.

Ova privilegija pripadaju svim svetkovinama »II. cl. cum Octava simplici«, a ima ih u svemu 5, i to: Osmina sv. Stjepana, 26. prosinca, (osmi dan pada na 2. siječnja); Osmina sv. Ivana apostola 27. prosinca, (osmi dan pada na 3. siječnja); Osmina Nevine djece, 28. prosinca, (osmina pada na 4. siječnja); Osmina sv. Lovre, 10. kolovoza, (os-

mina pada na 17. kolovoza) i napokon Osmina Male Gospe, 8. rujna, (osmina pada na 15. rujna). »Dies Octava simplex«, o kojem se ovdje radi, može doći do izražaja samo na 2., 3. i 4. siječnja, dočim se osmi dan osmine Male Gospe i sv. Lovre nalaze u sukobu sa svetkovinama višega reda, pa zato ne dolaze u obzir.

E. K.

CRKVE VIESTI

Br. 555/1945.

OKRUZNICA

Pobožnost Križnog puta

Približuje se opet sveto korizmeno vrijeme, a groznomu ratu još uvijek ne vidi se kraja. Da bi nam se nebo smilovalo i učinilo kraj ovomu strašnom ratu, obavljat ćemo i ove godine kroz cijelu korizmu Križni put kao i prošle godine. U zagrebačkim crkvama neka se obavlja Križni put u one dane, kako je od davnine uvedeno, a osim toga obavljat će se pobožnost Križnog puta u svim zagrebačkim crkvama svaki dan u drugoj crkvi od Pepelnice do Vel. Utorka, prema rasporedu, koji će se pravodobno svakoj crkvi dostaviti. U koliko bude moguće ovaj Križni put obavljat će ja sam. Molim svu vlač. gg. dušobrižnike i upravitelje crkvi, da pozovu vjernike, da što revnije sudjeluju kod ovih pobožnosti u duhu pokore i zadovoljštine Božjem Veličanstvu a za mir u svijetu i dobrobit hrvatskog naroda.

Dušobrižnici u provinciji neka također pozovu vjernike, da u što većem broju prisustvuju pobožnostima sv. Križnog puta i sa što većom pobožnošću. Gdje pak radi ratnih prilika nije moguće vjernicima dolaziti u crkve, neka nastoje, da kod kuće češće obavljaju pobožnost sv. Križnog puta prema formularu u molitvenicima. Komu je moguće, neka po mogućnosti i svaki dan posebički obavlja ovu pobožnost u crkvi ili kod kuće.

Uvjereni smo, da će dobri Bog pogledati na našu dobru volju te skratiti dane ove velike kušnje i podati konačno mir čovječanstvu.

U Zagrebu, 17. siječnja 1945.

† Alojzije
nadbiskup

Broj: 517/1945.

VAŽNO UPOZORENJE

Prijava Obranbenom odboru

Prema uputi Obranbenog odbora grada Zagreba, priobćuje se svim svećenicima, redovnicima i redovnicama, te bogoslovima, da nitko nije izuzet od prijave za potrebe o. n. o. Pozivaju se poglavarstva redovn. družbi i sjemeništa da načine skupni izkaz sveg osoblja, komu valja priložiti propisno izpunjenu prijavnicu za svakog pojedinog u popisu, te sve zajedno predati Uredu Obranbenog odbora Kuševićeva ulica 6. Svećenicima će biti najzgodnije da se prijave kod Nadb. duh. stola odmah s izpunjenom prijavnicom.

U Zagrebu, dne 17. siječnja 1945.

Dr. Fr. Šališ
gen. vikar

PROMJENE U NADBISKUPIJI

Generalnim vikarom za Međimurje: Radi slabog zdravlja gen. vikara Ignacija Rodića, imenovan je gen. vikarom II. za Međimurje Valentin Malek, župnik u Maloj Subotici.

Upraviteljima župa imenovani su: Josip Šmit, župnik u Crncu — u Zaboku; Grga Blažević, sveć. banjal. bisk. — u Divuši (Dvor); Josip Mihelić upr. župe u Divuši — u Novigradu na Dobri; Ladislav Loina, imenovani duh. pom. u Sisku — u Šćitarjevu; Antun Babić, imenovani duh. pom. u Bokšićima — u Krapju; Ivan Kokot, upr. župe u Sv. Klari — u Dubrancu; Antun Somrek subs. u sv. Klari — ondje; Friderik Strnad, duh. pom. u Novigradu Pod. — ondje.

Premještenja duh. pomoćnika: Juraj Horjan iz Moravča u Brdovec; Franjo Drevenšek iz Brdovca u Var. Toplice; Ljudevit Duh iz Var. Toplice u Bartolovec; Franjo Rogelj, imenovani duh. pom. u Virju — u Moravče; Josip Jambrošić, ekonom bogosl. sjemeništa — u Sisak; o. Mijo Tomašina TOR u Zagrebu — Sv. Franjo Ksav.; Franjo Smole iz Oroslavja u Kraljev Vrh; Ernest Klančnik iz Kraljevog Vrh u Oroslavje; Franjo Babšek, upr. župe u Krapju — za subs. u Gaj-Antunovac.

Razriješeni su službe: Ladislav Lesica, duh. pom. u Rudama; o. Nikola Gregov, duh. pom. u Zagrebu — Sv. Franjo Ksav.; Stanko Strašek, duh. pom. u Bartolovcu.

IZGUBLJEN PEČAT

Župni Ured u Čučerju izgubio je pečat. Pečat je okrugao, slova gumena. Na gornjoj strani piše: »Župni Ured«, u sredini »U«, a na donjoj strani »Čučerju«.

Na pečatu nema nikakvog emblema, odnosno znaka ili slike.

Od sada upotrebljava Župni Ured stari pečat. Pečat je okrugao. Unaokolo izpisano: »Pečat Župe Čučerske god. 1870.« U sredini je u gornjem dijelu lik Majke Božje s djetetom Isusom u naručju, sa strane po jedan anđeo, a izpod lika Majke Božje crkva.

Br. 520/44.

Predmet: Razstavna parnica:
Tottar - Borovčak

IZROČNI POZIV

U parnici o razstavi od stola i postelje, koju je pred ovim nadbiskupskim ženitbenim sudom pokre-

nula Vilma Tottar rođ. Borovčak iz Lupoglava, poziva se ovime tuženik Zlatko Tottar, sada nepoznatog boravišta, da na dan 9. veljače 1945. u 8 sati prije podne osobno ili po svom zakonitom zastupniku ovomu sudu pristupi, da se o tužbi očituje, jer u protivnom slučaju biti će proglašen oglušnikom i parnica će se u njegovoj odsutnosti dovršiti i osuđati izreći.

Nadbiskupski ženični Sud

U Zagrebu, dne 10. siječnja 1945.

Dr. A. Slamić, v. r. M. P. Drag. Bišćan, v. r.
predsjednik suda bilježnik

† RUDOLF MIKEC

upravitelj župe u Novigradu Podravskom

Rođen je 15. IV. 1912. u Virju. Osnovnu je školu svršio u Virju, a klasičnu gimnaziju u Zagrebu na Nadb. klas. gimnaziji. Bogosloviju je svršio u Zagrebu na bogoslovnom fakultetu.

Službovao je kao duhovni pomoćnik najprije u Bedenici, a iza toga u Novoj Kapeli. 9. IV. 1937. je imenovan upraviteljem župe u Ždalu. Ne dugo iza toga je premješten za upravitelja župe u Novigradu Podravskom, odakle je 12. XI. 1944. odveden od partizana i na smrt osuđen. U nizu tolikih svećeničkih žrtava jedna žrtva više!

Pokojnik je bio blage ćudi, dobroćudan i mio. Prema svakomu susretljiv i ljubezan. Pokoj mu mučeničkoj duši!

KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

Dr. Vasilj fra Vendelin: **KOMUNIZAM I VJERA.** Mostar 1944. Str. 212. Ciena Kn 500. Naručbe prima: Uprava »Savremenih pitanja« u Mostaru.

Ova je knjiga drugi dio doktorske teze Vasilja fra Vendelina, koju je napisao 1936. na francuzkom jeziku pod naslovom *L'Atheisme Bolcheviste*. Prvi je dio doktorske teze izašao u izdanjima »Savremenih Pitanja« pod naslovom *Filozofija komunizma*, a treći će dio izaći pod naslovom *Komunizam i obitelj*.

U ovom su svezku obrađene sljedeće teme: Priprava komunističkog bezboštva u Evropi, Predigra komunističkog bezboštva u Rusiji. Komunistički pojam vjere, »Vjera je opium naroda«, Borba protiv vjere — komunistička dužnost, Komunistička protuvjerska taktika, Komunizam kao vjera, Bezbožna djelatnost u Sovjetsoj Rusiji, Komunistička bezbožna mreža u svijetu.

Papa Pio XII. na izložbi katoličkog tiska u Rimu 12. V. 1936. rekao je o komunizmu: »Komunizam u svim svojim pojavama bez sumnje je prva, najveća i najopasnija opasnost, jer on ugrožava sve. Komunizam hoće osvojiti sve, uvući se svakamo, otvoreno ili potajno. On ruši dostojanstvo čovjeka, svetost obitelji, red i sigurnost društvene zajednice, a iznad svega napada vjeru, osobito katoličku vjeru i Crkvu, i otvoreno nieće samoga Boga.«

Da je pokojni Papa bio vrlo dalekovidan i do u dno prozreo komunizam, to vrlo lijepo pokazuje i ova knjiga dra Vasilja. Komunizam je zabluda sadašnjosti i budućnosti. Mnogi se varaju i misle, ako komunizam izgubi na bojnom polju, da će izgubiti i na duhovnom polju, da će njegova zabluda sama po sebi izčežnuti. To je opasna varka. Dobio ili izgubio komunizam na bojnome polju, njegova će zabluda među ljudima ostati i dalje, jer je ona zauzela tako velike razmjere, da se ne će dati najedanput ugušiti nikakvim mjerama i sredstvima.

Ova knjiga ima zadaću, da komunističku zabludu što bolje i jasnije opiše, da je ocieni i pobije, i da dađe pobude ljudima dobre volje, da tu opasnu za-

bludu sadašnjosti i budućnosti u svojoj okolini pobijaju i prieče.

Teško će se u poviesti Crkve naći jedan neprijatelj kršćanstva koji bi mu bio tako opasan kao ovaj sadašnji. S time treba biti na čistu. Zato je dužnost svakoga kršćanina, a napose katolika, komunizam upoznati kakav on uistinu jest i pobijati ga istinskim oružjem, a kao odličan priručnik za tu svrhu služi upravo ova knjiga dra Vasilja.

BRATOVŠTINA SVETOGA I BEZGRJEŠNOGA SRDCA MARIJINA. Sv. 52. Str. 32. Izdala »Katolička mala knjiga« u Brezi. Ciena Kn 30. U knjižici je izloženo: što je Bratovština Srđca Marijina. Njezina svrha i korist. Kako je bratovština nastala. Sredstva bratovštine. Kako se bratovština osniva i vodi. Pravila bratovštine. Oprosti bratovštine. Pobožna djela i molitve bratovštine.

KNJIŽICA ZA UPRAVITELJA BRATOVŠTINE SRDCA MARIJINA. Sv. 53. Str. 48. Ciena Kn 120. Izdala »Katolička mala knjiga« u Brezi. To je priručnik, u komu će svećenik, upravitelj bratovštine, naći sve što mu je potrebno za vođenje bratovštine počevši od pouke o bratovštinama uobće i molitava pa sve do formulara kako se sastavljaju molbe za primanje u bratovštinu i samoga obreda primanja.

SRDCE MARIJINO, POMOC KRŠĆANA. Sastavio Ambrozije Benković, župnik. Str. 224. Ciena Kn 200. Izdala »Katolička mala knjiga« u Brezi 1944.

Ovo je molitvenik, koji uz molitveni dio ima i vrlo lijepe upute i pouke o pobožnosti k Srdcu Marijinu, a napose lijepo prikazanu poviest štovanja Srdca Marijina.

SVETA MAJKA ANA. Mali molitvenik za kršćanske žene. Sastavio Ambrozije Benković, župnik. 3. izdanje. Stranica 64. Ciena Kn 80. Izdala »Katolička mala knjiga« u Brezi. Ovo je molitvenik u čast Sv. Ane, a namijenjen udatim ženama.